

บันทึก

เรื่อง การใช้เงินกองทุนเพื่อการพัฒนาธุรกิจประกันวินาศภัย
และกองทุนเพื่อการพัฒนาธุรกิจประกันชีวิต

กรรมการประกันภัย กระทรวงพาณิชย์ ได้มีหนังสือที่ พณ ๐๕๐๓/๒๐๖๒ ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๑ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า ตามมาตรา ๗๙ แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ และมาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ บัญญัติให้จัดตั้งกองทุนเพื่อการพัฒนาธุรกิจประกันวินาศภัย และกองทุนเพื่อการพัฒนาธุรกิจประกันชีวิตขึ้น โดยกำหนดให้มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นทุนใช้จ่ายในการพัฒนาธุรกิจประกันวินาศภัยหรือธุรกิจประกันชีวิตให้มีความมั่นคงและเสถียรภาพ ซึ่งคณะกรรมการบริหารธุรกิจประกันภัยได้ประชุมพิจารณาหามาตรการคุ้มครองผู้เอาประกันภัยของบริษัทประกันภัยที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันภัยเพื่อให้ผู้เอาประกันภัยได้รับความเดือดร้อน ซึ่งหากได้มีการจัดตั้งกองทุนขึ้นไว้เป็นการล่วงหน้าอาจเรียกว่า “กองทุนคุ้มครองผู้เอาประกันภัย” เพื่อนำเงินมาช่วยเหลือผู้เอาประกันภัยของบริษัทที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตก็จะเป็นการลดภาระของบริษัทใดบริษัทหนึ่งโดยเฉพาะและในการพิจารณามีประเด็นข้อกฎหมายที่ยกขึ้นพิจารณา คือ กรรมการประกันภัยจะสามารถนำเงินของกองทุนไปใช้เพื่อการดังกล่าวนี้ได้หรือไม่

คณะกรรมการบริหารธุรกิจประกันภัย ได้พิจารณาปัญหาข้อกฎหมายดังกล่าวแล้ว มีความเห็นเป็นสองฝ่าย ดังนี้

ฝ่ายแรก เห็นว่า พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ และพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนดการได้เงินมาของกองทุนเพื่อการพัฒนาธุรกิจประกันวินาศภัยและกองทุนเพื่อการพัฒนาธุรกิจประกันชีวิตไว้อย่างกว้าง ๆ อย่างไรก็ตาม กฎหมายทั้งสองฉบับข้างต้นได้กำหนดให้มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นทุนใช้จ่ายในการพัฒนาธุรกิจประกันวินาศภัยหรือธุรกิจประกันชีวิตแล้วแต่กรณี ให้มีความมั่นคงและเสถียรภาพ ดังนั้น กรรมการประกันภัยน่าจะนำเงินของกองทุนมาใช้ในการดังกล่าวได้

ฝ่ายที่สอง เห็นว่า การจัดตั้งกองทุนพัฒนาธุรกิจประกันวินาศภัย หรือกองทุนพัฒนาธุรกิจประกันชีวิตมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นทุนใช้จ่ายในการพัฒนาธุรกิจประกันวินาศภัยหรือธุรกิจประกันชีวิต แล้วแต่กรณี ให้มีความมั่นคงและเสถียรภาพ การใช้เงินกองทุนต้องเป็นไปตามมติกรรมการบริหารกองทุน กล่าวคือ ใช้เพื่อการประชาสัมพันธ์ เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ การประกันภัยให้แก่ประชาชน เพื่อการพัฒนาบุคลากร เพื่อสนับสนุนสถาบันประกันภัยไทย และเพื่อประกาศเกียรติคุณแก่ผู้ทำประโยชน์ให้กับธุรกิจประกันภัยเท่านั้น ดังนั้น กรรมการประกันภัยจึงไม่สามารถนำเงินกองทุนทั้งสองกองทุนดังกล่าวนี้มาใช้ตามวัตถุประสงค์ของกองทุนคุ้มครองผู้เอาประกันภัยที่จะจัดตั้งขึ้นใหม่ได้

กรมการประกันภัย เห็นว่า ปัญหาข้อกฎหมายดังกล่าวเป็นปัญหาที่สำคัญไม่อาจหาข้อยุติได้ จึงเห็นสมควรส่งเรื่องให้คณะกรรมการกฤษฎีกาวินิจฉัย เพื่อจะได้แจ้งคำวินิจฉัยแก่คณะกรรมการบริหารธุรกิจประกันภัยและใช้เป็นบรรทัดฐานถือปฏิบัติต่อไป

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการกฤษฎีกา คณะที่ ๘) ได้พิจารณาข้อหาหรือดังกล่าวข้างต้นโดยรับฟังคำชี้แจงจากผู้แทนกระทรวงพาณิชย์ (กรมการประกันภัย) แล้ว เห็นว่า มาตรา ๗๙^๑ แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ และมาตรา ๘๔^๒ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้บัญญัติให้มีการจัดตั้งกองทุนเพื่อการพัฒนาธุรกิจประกันวินาศภัยและกองทุนเพื่อการพัฒนาธุรกิจประกันชีวิต โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นทุนใช้จ่ายในการพัฒนาธุรกิจประกันวินาศภัยหรือธุรกิจประกันชีวิตให้มีความมั่นคงและมีเสถียรภาพ และตามมาตรา ๘๓^๓ แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ และมาตรา ๘๘^๔ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้บัญญัติให้การเบิกจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน และการบริหารกองทุนเพื่อการพัฒนาธุรกิจประกันวินาศภัยและกองทุนเพื่อการพัฒนาธุรกิจประกันชีวิตเป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง ซึ่งกระทรวงพาณิชย์ก็ได้วางระเบียบกระทรวงพาณิชย์ ว่าด้วยการเบิกจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน และการบริหารกองทุนเพื่อการพัฒนาธุรกิจประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๖^๕ และระเบียบกระทรวงพาณิชย์ ว่าด้วยการเบิกจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน และการบริหารกองทุนเพื่อการพัฒนาธุรกิจประกันชีวิต

^๑ มาตรา ๗๙ ได้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งเรียกว่า “กองทุนเพื่อการพัฒนาธุรกิจประกันวินาศภัย” มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นทุนใช้จ่ายในการพัฒนาธุรกิจประกันวินาศภัยให้มีความมั่นคงและมีเสถียรภาพ

^๒ มาตรา ๘๔ ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งเรียกว่า “กองทุนเพื่อการพัฒนาธุรกิจประกันชีวิต” มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นทุนใช้จ่ายในการพัฒนาธุรกิจประกันชีวิตให้มีความมั่นคงและมีเสถียรภาพ

^๓ มาตรา ๘๓ การเบิกจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงินและการบริหารกองทุนให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

^๔ มาตรา ๘๘ การเบิกจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงินและการบริหารกองทุนให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

^๕ ข้อ ๑๘ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการบริหารกองทุนเพื่อการพัฒนาธุรกิจประกันวินาศภัย” ประกอบด้วย อธิบดีกรมการประกันภัย เป็นประธานกรรมการ รองอธิบดีกรมการประกันภัยทุกคน เป็นรองประธานกรรมการ นายกสมาคมประกันวินาศภัย นายกสมาคมประกันชีวิตไทย ผู้เชี่ยวชาญพิเศษด้านการประกันวินาศภัย ผู้อำนวยการสถาบันประกันภัยไทย ผู้แทนสมาคมประกันวินาศภัย ผู้อำนวยการกองประกันชีวิต เลขาธิการกรมการประกันภัย เป็นกรรมการ ผู้อำนวยการกองประกันวินาศภัย เป็นกรรมการและเลขานุการ หัวหน้ากองคลังเป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ข้อ ๑๙ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

๑.ล๑

๑.ล๑

(๕) พิจารณานุมัติการใช้เงินตามวัตถุประสงค์ของระเบียบนี้

พ.ศ. ๒๕๓๖^๖ ไว้ โดยให้คณะกรรมการบริหารกองทุนเพื่อการพัฒนาธุรกิจประกันวินาศภัยและคณะกรรมการบริหารกองทุนเพื่อการพัฒนาธุรกิจประกันชีวิต เป็นผู้พิจารณาอนุมัติการใช้จ่ายเงินของกองทุนฯ ตามวัตถุประสงค์ของระเบียบนี้ ทั้งนี้ โดยมีปลัดกระทรวงพาณิชย์เป็นผู้รักษาการตามระเบียบฯทั้งสองฉบับดังกล่าว ดังนั้น การเบิกจ่ายเงินของกองทุนฯ เพื่อการใดก็ตามจึงต้องเป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด โดยคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ มีอำนาจพิจารณาอนุมัติการใช้จ่ายเงินตามวัตถุประสงค์ของระเบียบนั้น จึงเป็นเรื่องที่คณะกรรมการฯ เป็นผู้พิจารณาวินิจฉัยว่าการใช้จ่ายเงินจะอยู่ในวัตถุประสงค์ของระเบียบหรือไม่ และจะเป็นการสมควรหรือไม่ที่จะมีการเบิกจ่ายตามนั้น หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของระเบียบ จึงเป็นข้อควรที่กระทรวงพาณิชย์จะปรึกษากระทรวงการคลัง ซึ่งพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับนั้นได้กำหนดให้เป็นผู้ให้ความเห็นชอบต่อระเบียบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

(นายอักษราทร จุฬารัตน)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ธันวาคม ๒๕๔๒

^๖ ข้อ ๑๘ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการบริหารกองทุนเพื่อการพัฒนาธุรกิจประกันชีวิต” ประกอบด้วย อธิบดีกรมการประกันภัย เป็นประธานกรรมการ รองอธิบดีกรมการประกันภัยทุกคน เป็นรองประธานกรรมการ นายกสมาคมประกันชีวิต นายกสมาคมประกันวินาศภัย ผู้เชี่ยวชาญพิเศษด้านการประกันชีวิต ผู้อำนวยการสถาบันประกันภัยไทย ผู้แทนสมาคมประกันชีวิต ผู้อำนวยการกองประกันวินาศภัย เลขานุการกรมการประกันภัย เป็นกรรมการ ผู้อำนวยการกองประกันชีวิตเป็นกรรมการและเลขานุการ หัวหน้ากองคลังเป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ข้อ ๑๙ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

๑.ล๑

๑.ล๑

(๕) พิจารณาอนุมัติการใช้จ่ายเงินตามวัตถุประสงค์ของระเบียบนี้